

Μαθαίνοντας αλλιώς τη Γλώσσα Δ' Δημοτικού Τεύχος Α'

Με τις αρχές της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

- Μαθησιακές Δυσκολίες
- ΔΕΠ-Υ & Δυσκολίες Μάθησης

Αναγνωστική Κατανόηση
Λεξιλόγιο
Λειτουργική Γραμματική
Γραπτή Έκφραση

my - book.gr

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Ένα ακόμα σκαλί.....	11
Ρώτα το νερό ... τι τρέχει.....	29
Εμένα με νοιάζει.....	53
Ασφαλώς ... κυκλοφορώ.....	75
Ιστορίες παιδιών.....	94

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, που αφορά τη διδασκαλία της Γλώσσας Δ' Δημοτικού και είναι ειδικά σχεδιασμένο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, εφαρμόστηκε μία μεθοδολογία προσέγγισης γνωστικών φαινομένων με την ενσωμάτωση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Με την προσθήκη της κειμενοκεντρικής προσέγγισης, έγινε μία προσπάθεια τροποποίησης του περιεχομένου της Γλώσσας Δ' Δημοτικού με γνώμονα τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Δημιουργήθηκε τροποποιημένο πρόγραμμα γλωσσικής διδασκαλίας βασισμένο στο ΑΠΣ και ΔΕΠΠΣ. Η μεθοδολογία του προγράμματος βασίστηκε στον συνδυασμό της συστημικής λειτουργικής γραμματικής με τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και την κειμενοκεντρική προσέγγιση. Σκοπός του προγράμματος γλωσσικής διδασκαλίας ήταν η απόκτηση ευχέρειας στην κατανόηση και χρήση των γραμματικών, εννοιολογικών και μορφοσυντακτικών φαινομένων στους μαθητές με δυσκολίες μάθησης. Το πρόγραμμα παρέμβασης εφαρμόστηκε πιλοτικά σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες ως υποστηρικτικό εργαλείο γλωσσικής διδασκαλίας. Συμπερασματικά, φάνηκε ότι το πρόγραμμα παρέμβασης με τη δομή και την εξειδικευμένη μεθοδολογία του είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες.

Λέξεις κλειδιά: διαφοροποιημένη διδασκαλία, γλώσσα, γραμματική, μορφοσύνταξη

Εισαγωγή

Γραμματική και Επικοινωνιακή χρησιμότητα

Το περιεχόμενο της γλωσσικής διδασκαλίας και η οργάνωσή της πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι τα γλωσσικά φαινόμενα πρέπει να παρουσιάζονται με κάποια λογική σειρά και ιεράρχηση. Η ιεράρχηση των γραμματικών φαινομένων που παρουσιάζονται, υπαγορεύεται και οργανώνεται, άλλοτε από μορφολογικά, άλλοτε από εννοιολογικά κριτήρια και άλλοτε από έναν συνδυασμό εννοιολογικών και μορφολογικών κριτηρίων. Η αρχή γίνεται με γραμματικά φαινόμενα που χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη γραμματική γενικότητα και επικοινωνιακή χρησιμότητα και, στη συνέχεια, πραγματοποιείται εισαγωγή νέων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων.

Το μοντέλο γλωσσικής μελέτης που προτείνεται, στηρίζεται στη Συστημική Λειτουργική Γραμματική (ΣΛΓ) (M.A.K Halliday), η οποία είναι μία γραμματική προσανατολισμένη στη σημασιολογία και στη λειτουργία των γλωσσικών στοιχείων και οργανώνεται με βάση τη σημασία και όχι τη δομή, όπως προτείνουν άλλα γνωστά γλωσσολογικά μοντέλα. Ερμηνεύει τη γλώσσα ως ένα σύστημα σημασιών, οι οποίες πραγματώνονται από τύπους.

ΓΝΩΡΙΖΩ

Υποδειγματική Διδασκαλία

Β. Οι χρόνοι του ρήματος

Ρήματα λέγονται οι λέξεις που φανερώνουν ότι κάτι κάνω, βρίσκομαι σε μία κατάσταση ή κάτι παθαίνω.

Μοντελοποίηση

Υπόδειγμα:

Τρέχω (κάτι κάνω)

Κοιμάμαι (βρίσκομαι σε μία κατάσταση)

Πλένομαι (κάτι παθαίνω)

Πότε κάνω, παθαίνω ή βρίσκομαι σε μία κατάσταση; Χθες, σήμερα ή αύριο; Οι χρόνοι του ρήματος θα μου πουν.

Ο πίνακας των χρόνων

Χθες (Παρελθόν)	Σήμερα (Παρόν)	Αύριο (Μέλλον)
Παρατατικός: Κάτι γινόταν χθες συνέχεια.	Ενεστώτας: Κάτι γίνεται τώρα, τη στιγμή που μιλάμε.	Εξακολουθητικός Μέλλοντας: Κάτι θα γίνεται αύριο συνέχεια.
Υπόδειγμα: Χθες όλη την ώρα έβρεχε.	Υπόδειγμα: Σήμερα βρέχει πάλι.	Υπόδειγμα: Αύριο θα βρέχει όλη μέρα.

1. Κάποια ρήματα έχουν τοποθετηθεί σε λανθασμένο χρόνο. Σβήσε ό,τι δεν ταιριάζει και τοποθέτησέ τα στον σωστό χρόνο.

Ενεστώτας

θα υπογραμμίζω
άνοιγα
θαυμάζω
μαγειρεύεις
κοιτάζω

Παρατατικός

συναντούσα
κυνηγούσα
ψάρενα
φροντίζουμε
θα χτυπάμε

**Εξακολουθητικός
Μέλλοντας**

θα σκαλίζουμε
θα καθαρίζω
εξερευνούσαμε
κολυμπώ
αντέχει

2. Ένωσε τα ρήματα που βρίσκονται στον ίδιο χρόνο και κάνε τρίλιζα. Σε ποιον χρόνο βρίσκονται;

θα τραγουδώ	περπατούσα	βάφουμε
πασχίζουν	θα υψώνεις	γελούσε
θα σφυρίζουν	ζεσταίναμε	θα δημιουργείτε

1. Σκέψου πώς κλίνονται τα παρακάτω ουσιαστικά και κάνε την αντιστοίχιση.

μπαμπάς
ταμίας
αμαξάς
τερματοφύλακας
αγώνας
καστανάς
σφουγγαράς
πίνακας

ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

ΑΝΙΣΟΣΥΛΛΑΒΑ

2. Κλίνε τα ουσιαστικά: ο φουκαράς, ο κλητήρας.

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		
	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

1. Ώρα να γίνουμε παραμυθάδες! Με τις λέξεις που σου δίνονται προσπάθησε να σκεφτείς και να δημιουργήσεις μία δική σου μικρή ιστορία. Έχεις το δικαίωμα να βάλεις τις λέξεις σε όποιον αριθμό και όποια πτώση θέλεις.

βοριάς, τυφώνας, φαροφύλακας, χειμώνας, αμαξάς, ψαράς, ήρωας, άντρας

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The paper has rounded corners and is framed by a dark green border. There are 20 horizontal lines in total, spaced evenly across the page.

Δραστηριότητες Αναγνωστικής Κατανόησης

1. Απαντώ τις ερωτήσεις:

Ποια ώρα της ημέρας
διαδραματίζεται η ιστορία;

Τι ήθελε το παιδί να κάνει;

Ποιος ήταν ο λόγος που
το παιδί θέλησε να το κάνει;

Πώς αντέδρασαν οι γονείς και
τα αδέρφια του παιδιού μόλις
τους ανακοίνωσε την πρόθεσή του;

Δραστηριότητες Λεξιλογίου

1. Εντόπισε στο κείμενο τις παρακάτω λέξεις.

- Σιγουριά
- Διαμαρτύρονται
- Ολοκληρωθεί
- Τηρήσω

2. Μπορείς να γράψεις με λίγα λόγια τι σημαίνουν;

Σιγουριά: _____

Διαμαρτύρονται: _____

Ολοκληρωθεί: _____

Τηρήσω: _____

3. Φτιάξε δικές σου προτάσεις με τις παραπάνω λέξεις.

- _____

- _____

- _____

- _____

1. Ρίξε τον κύβο και βρες από ποιο ουσιαστικό προέρχεται το ρήμα που έτυχε.

βαδίζω

οργάνω

ψαρεύω

μαγεύω

κολυμπώ

στολίζω

